

HIV Farkındalığını Arttırma Projesi

İÇİNDEKİLER

PROJE ARKA PLANI

PROJENİN AMACI VE HEDEFLERİ

PROJENİN YÖNTEMİ

FAALİYETLER

UYGULAMA YERİ

PROJE EKİBİ

PROJENİN YÖNTEMİ

Paneller

Anket Çalışması

Anonim Hızlı HIV Testi Uygulaması

HEDEF GRUP ve NİHAYİ YARARLANICILAR

İZLEME ve DEĞERLENDİRME

SÜRDÜREÜLEBİLİRLİK

ÇIKTILAR

DEĞERLENDİRLER

TEŞEKKÜR

HIV Farkındalığını Arttırma Projesi, Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği ortaklığında, Gilead'ın desteği ile yürütüldü.

*Hazırlayan
Çiğdem Şimşek*

PROJE ARKA PLANI

HIV ve diğer Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonların (CYBE) insidansı global olarak artış göstermektedir⁽¹⁾. HIV ve CYBE genellikle asemptomatik seyreder. Bu nedenle tanısı, tedavisi ve kontrol altına alınması zor enfeksiyonlar olabilmektedir⁽¹⁾. Toplum genelinde sık gördüğümüz; genital siğil ve serviks kanserinin etkeni human papilloma virüs (HPV), kasık mantarı etkeni tinea inguinalis, üretrit ve servisit etkeni klamidy ve gonore, vajinit etkeni trichomonas, karaciğer kanseri etkeni hepatit B ve C, edinsel immün yetmezlik sebebi HIV ve genital ülser etkeni sifiliz toplumda ciddi sosyal ve tıbbi sorunlara sebep olmaktadır⁽²⁻³⁾.

Bu enfeksiyonlar özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanmaktadır⁽²⁾. Gençlerde eğitim eksikliği ve korunma yöntemleri konusunda bilgi düzeyinin düşük olması, HIV ve CYBE'lerin sık görülmesinin ana sebeplerindendir⁽²⁾. Tanı konulmasında güçlük yaşanmasının en önemli nedenlerinden biri olarak ise eğitim eksikliği gösterilmektedir. Korunmasız cinsel ilişki sonrasında veya intravenöz madde kullanan kişilerin aynı enjektörü kullanması ile HIV geçişi olacağını bilmeyen kişiler test yaptırmakta gecikmekte, bu durum HIV enfeksiyonunda geç tanı konulmasına ve kişilerde komplikasyonların gelişmesine sebep olmaktadır⁽³⁾. Gelişmiş ülkelerde cinsel sağlık ve üreme sağlığı eğitimi bu enfeksiyonlardan korunma açısından etkili olurken, ülkemizde bu eğitimin müfredatta bulunmaması, genç nüfusta tüm CYBE'ler konusunda eğitim eksikliğine ve bulaşın yaygın olmasına neden olmaktadır.

Hastaneye ateş yüksekliği, lenfadenopati, döküntü, halsizlik gibi sebeplerle gelen hastalar acil servis, dermatoloji, dâhiliye gibi polikliniklere başvurmakta ve bu hastalara farklı ayırıcı tanımlarla testler yapılmaktadır. Toplumda bu gibi HIV ile ilişkili semptom görülen kişilerin HIV testi yaptırmaları gerektiğinin bilmesi, kişilerin bu testi talep etmesinde ve enfeksiyon hastalıkları polikliniğine başvurmasını sağlayabilir. Böylece erken tanı konulabilir ve kişilere erken tedavi başlanması sağlanabilir.

Diğer taraftan ülkemizde bu enfeksiyonların bulaşı, tanı ve tedavisi konusundaki eğitim eksikliği HIV pozitif kişilerin sosyal hayatta dışlanmalarına ve damgalanmalarına sebep olabilmektedir. HIV'in bulaşmama yollarını, özellikle de Belirlenemeyen=Bulaşmayan (B=B) konusunda bilgi sahibi olmayan kişiler; HIV ile yaşayan kişilerle aynı yerde yemek yememeye, hiçbir şekilde temas etmemeye hatta aralarına ciddi mesafe bırakmaya çalışmak gibi eylemlerde bulunabiliyorlar. Bu eylemler de HIV pozitif kişilerin psikolojik olarak yıpranmasına ve sosyal yönden damgalanmalarına ve ayrımcılığa uğramalarına neden olmaktadır.

HIV ve CYBE konusunda, bünyesinde tıp fakültesi bulunan üniversitelerde eğitim toplantıları düzenlenmekte. Ancak tıp fakültesi bulunmayan üniversitelerde okuyan gençler bu eğitimleri alamamaktadırlar. Bu nedenlerle İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu ve İzmir Yaşar Üniversitesi öğrencilerine HIV ve CYBE'ler konusunda eğitim verilmesi, öğrencilerin eğitim düzeylerinin yükselmesine ve HIV testi yaptırmalarına katkısı olacaktır.

PROJENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Projenin ana amacı: pilot okullar olarak seçilen İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi, İzmir Yaşar Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde eğitim gören 18-25 yaş arası öğrencilere, HIV ve CYBE'lerin bulaş yollarının anlatılması, böylece farkındalık düzeyinin artırılması ve korunma yöntemleri hakkında bilgilendirilerek enfeksiyonlardan nasıl korunulacağına öğretilmesi.

Projenin diğer bir amacı ise; hangi sürelerde ve nerelerde test yaptırabileceklerinin bilgisi verilerek gençlerde düzenli HIV testi olma alışkanlıklarının geliştirilmesi.

Bunlarla beraber, HIV ile yaşayanlara karşı damgalama davranışlarının ve bunu etkileyen faktörlerin araştırılması, düzenlenecek paneller aracılığıyla geleceğin yetişkinlerinin tüm enfeksiyonlara ve HIV ile yaşayanlara bakış açıları, varsa ön yargı, klişeleştirme gibi damgalayıcı davranışların tanımlanarak, olumlu iletişim ve davranış modellerinin oluşturulmasına katkı sağlanması beklendi.

Bu olumlu davranış modellerinin öncelikle diğer üniversite öğrencilerine ve toplumdaki akranlarına yayılması ve böylece;

- HIV ve CYBE'lar hakkında güncel bilgilerin edinilmesi,
- Enfeksiyonlardan korunma yolları hakkında bilgi düzeylerinin artırılması,
- Teste gitmek için cesaretlendirilerek, düzenli olarak HIV testi yaptırma alışkanlıklarının kazandırılması,
- HIV ile yaşayan kişilerin toplum genelinde damgalayıcı davranışlara maruz kalmadan sahip oldukları hakları daha etkin bir şekilde kullanabilmeleri hedeflendi.

Ayrıca projede elde edilen verilerin, çıktıların değerlendirilmesiyle bilimsel yayın üretilmesi ve bu konuda örnek bir model oluşturulması da planlandı.

FAALİYETLER

- Proje koordinatörü ve eğitim ekibi belirlendi.
- Ekip ile planlama toplantıları yapıldı.
- Panel düzenlenecek üniversitelerin rektörlükleri-dekanları ile görüşmeler yapıldı.
- Panel konuşmacılarının sunum içerikleri hazırlandı.
- Katılımcılara uygulanacak olan ön ve son testler hazırlandı.
- Seminere davet için kullanılan bilgilendirici broşürler tasarlandı ve bastırıldı.
- Panel düzenlenecek olan üç fakülte netleştirildi.
- Belirlenen üç fakülte genelinde üç farkındalık paneli organize edildi.
- Fon sağlayıcıya ara rapor sunuldu.
- Panellerden sonra, dileyen katılımcıların, anonim hızlı H:IV testi yaptırabilmeleri için hastane içerisinde uygun ortam sağlandı.
- Panele katılan öğrencilerden elde edilen veriler (ön/son testler) istatistiksel olarak değerlendirildi.
- Proje ekibi ile proje değerlendirme toplantısı yapıldı.

Proje raporu hazırlanarak fon sağlayıcıya teslim edildi.

UYGULAMA YERİ

Projenin uygulama yeri; İstanbul'dan sonra HIV popülasyonunun en yoğun görüldüğü il olan İzmir olarak belirlendi.

PROJE EKİBİ

Doçent Doktor Sabri Atalay	İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi - Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı
Doçent Doktor İlker Ödemiş	İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi - Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı
Uzman Doktor İlkay Akbulut.	İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi - Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı
Aktivist Çiğdem Şimşek	Pozitif-iz Derneği - Kurucu Üyesi

Doç. Dr. Sabri Atalay

Çiğdem Şimşek

Doç Dr. İlker Ödemiş

Uzm. Dr. İlkay Akbulut

PROJENİN YÖNTEMİ

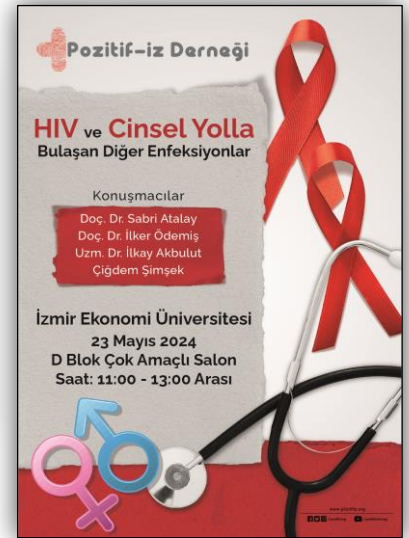
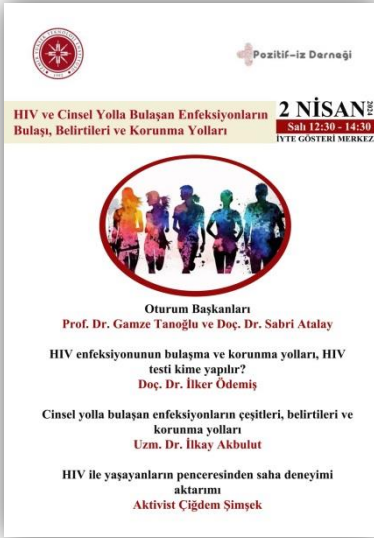
Üç adımdan oluşan proje; 1) Panellerin Düzenlenmesi, 2) Anket Çalışması, 3) HIV Testi yaptırmaları şeklinde kurgulandı.

Projenin ilk basamağında belirlenen üç üniversitede birer panel düzenlenmesi, katılımcılarda bilgi / tutum ölçen anonim anket yapılması ve eğitimler sonrasında katılımcıların anonim HIV testi yaptırabilecekleri ön görüldü.

1) Paneller

İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi, İzmir Yaşar Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi öğrencilerine akrandan akrana davet, öğrenci kulüpleri duyuruları ve rektörlükler/dekanlar/öğretmenlerin teşviki ile panellere katılımcılar çağrıldı.

Katılımı arttırmak amacıyla panellerin öncesinde toplulukların yoğun olduğu yerlerde hem bilgilendirici broşürler dağıtıldı hem de stant açıldı.

Her üniversite için yaklaşık 2 saatlik (30'ar dk sunum + soru/cevap şeklinde) farkındalık panelleri düzenlendi.

Toplam 3 adet yapılan etkinlikler; 1 oturum başkanı ve 3 konuşmacı olarak planlandı. Her üniversitede HIV ve diğer CYBE'ların hem tıbbi boyutları hem de sosyal yönü ele alındı.

Toplantı öncesi ön test, sonrasında son test uygulandı.

Toplantı Adı: HIV ve Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonların bulaşı, belirtileri, korunma yolları ve epidemiyolojisi

Etkinliklerde oturum başkanlığını Doçent Doktor Sabri Atalay yaptı. 1.Konuşmacı olan, Doçent Doktor İlker Ödemiş: HIV enfeksiyonunun klinik seyri, bulaş ve korunma yolları, Belirlenemeyen=Bulaşmayan (B=B), HIV testi - süreleri ve önemi, Temas Öncesi ve Temas Sonrası Profilaksi, epidemiyolojisi, küresel hedefleri anlattı. 2.Konuşmacı, Uzman Doktor İlkay Akbulut: Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların çeşitleri, belirtileri ve korunma yollarını ayrı ayrı ele aldı. 3.Konuşmacı: Aktivist Çiğdem Şimşek: HIV ile yaşayanların penceresinden saha deneyimi aktarımı, HIV'in sosyal boyutu, damgalanma ve ayrımcılık, doğru terminolojisi ve anlatım şeklini aktardı.

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ PANELİ

Doç. Dr. Sabri Atalay

Doç. Dr. İlker Ödemiş

Uzman Dr. İlkay Akbulut

Aktivist Çiğdem Şimşek

İZMİR YAŞAR ÜNİVERSİTESİ PANEL

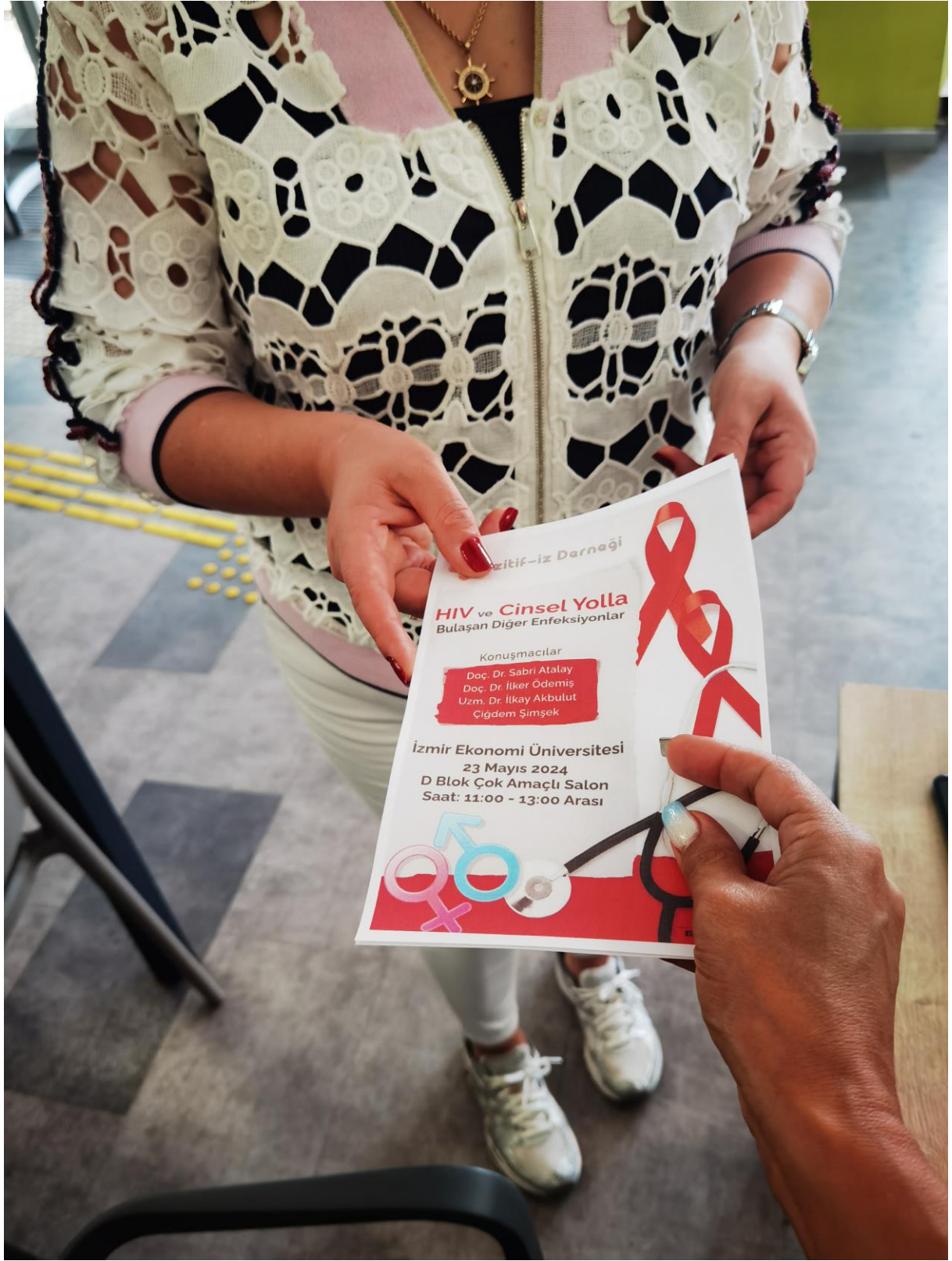

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ PANEL

İzmir Aile ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı
HIV ve Cinsel Yolla
Bulaşan Diğer Enfeksiyonlar

Konuşmacılar

Doç. Dr. Sabri Atalay
Doç. Dr. İker Odemis
Uzm. Dr. İlkay Akbulut
Çiğdem Şimşek

İzmir Ekonomi Üniversitesi
23 Mayıs 2024
D Blok Çok Amaçlı Salon
Saat: 11:00 - 13:00 Arası

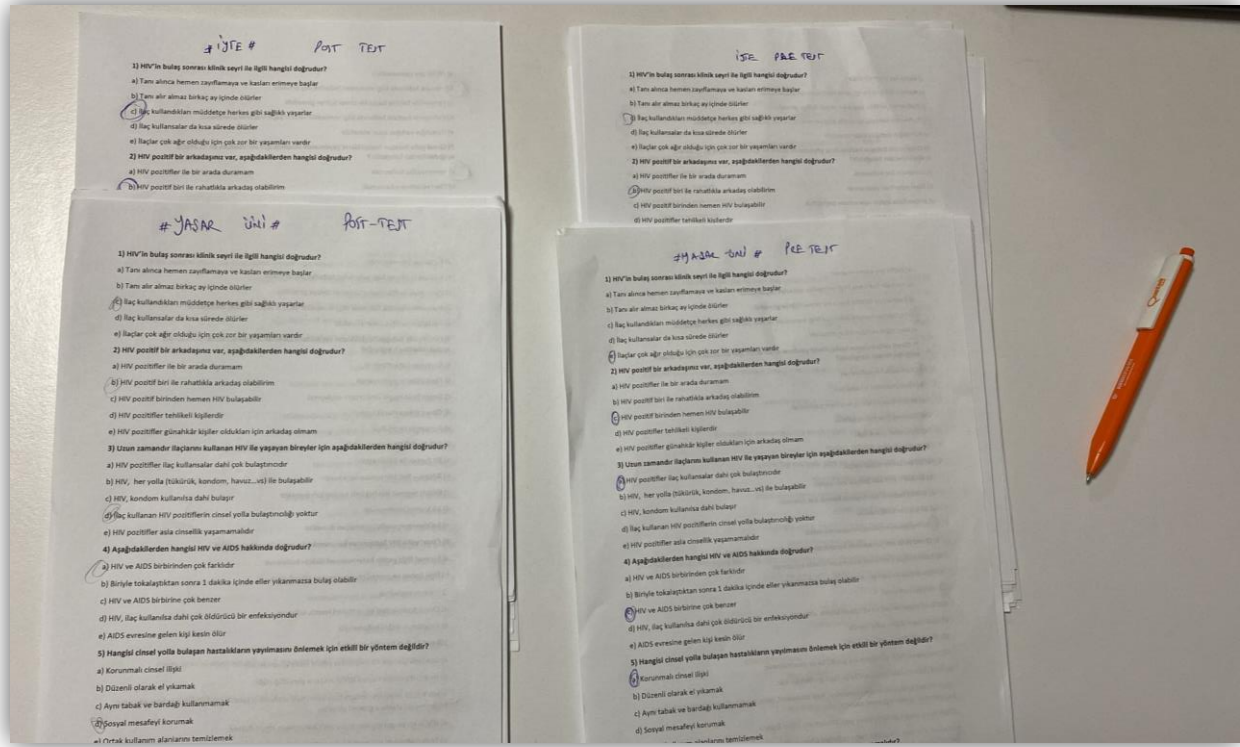
2) Anket Çalışması

Panel programının etkisini değerlendirmek amacıyla; HIV ve diğer CYBE'lar hakkında bilgi düzeyini, demografik bilgileri içeren, damgalayıcı davranışları, sosyal mesafeyi ve davranış değişikliğini ölçen anonim anket çalışması yürütüldü.

10 sorudan oluşan ön ve son test anketlerinin yanıtları nitel ve nicel yönden değerlendirildi.

Anket Sonuçları

Anket Değerlendirmeleri

Oturum öncesinde 104 kişiye, oturum sonrasında da 74 kişiye test uygulandı.

Tüm üniversitelerde yapılan oturum öncesi testlerde doğru yanıt verenlerin oranı **%48,9 iken**, bu oran oturum sonrasında **%75'e yükseldi**.

	OTURUM ÖNCESİ ORTALAMA YÜZDE (%)	OTURUM SONRASI ORTALAMA YÜZDE (%)
SORU 1	50,7	88,5
SORU 2	58,5	94,3
SORU 3	31,1	82,8
SORU 4	46,2	66,5
SORU 5	29,8	37,7
SORU 6	75,1	81,1
SORU 7	53,4	83,6
SORU 8	61,1	90,2
SORU 9	38,7	66,7
SORU 10	44,5	58,8
TOPLAM	48,9	75

Anket Yorumlamaları

Soru 1: 'HIV'in bulaş sonrası klinik seyri ile ilgili hangisi doğrudur?'

Oturum öncesinde %50'si 'ilaç kullandıkları müddetçe herkes gibi sağlıklı yaşarlar' diyenlerin oranı oturum sonrasında %85'e yükseldi.

Soru 2: HIV pozitif bir arkadaşınız var, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

Bu soruya oturum öncesinde %53'ü 'HIV pozitif biri ile rahatlıkla arkadaş olabilirim' derken bu oran oturum sonrasında %91 oldu.

Soru 3: 'Uzun zamandır ilaçlarını kullanan HIV ile yaşayan bireyler için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?'

Oturum öncesinde %29'u 'ilaç kullanan HIV pozitiflerin cinsel yolla bulaştırıcılığı yoktur' diyerek doğru derken, bu oran oturum sonrasında %72 oldu.

Soru 4: 'Aşağıdakilerden hangisi HIV ve AIDS hakkında doğrudur?'

Oturum öncesinde %40'ı 'HIV ve AIDS birbirinden çok farklıdır' diyerek doğru cevabı verenlerin oranı, oturum sonrasında %54 oldu.

Soru 5: Hangisi cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların yayılmasını önlemek için etkili bir yöntem değildir?

Korunmalı cinsel ilişki diyenlerin oranı %25'den %56'ya çıktı.

Soru 6: Cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyonun belirtilerini fark eden bir kişi, ne yapmalıdır?

'Partnerine hastalık hakkında bilgi vermelidir ve test yaptırmalarını önermelidir' diyenlerin oranı %71'den %74'e yükseldi.

Soru 7: CYBE'lerin yayılmasını önlemek için alınabilecek en iyi önlem aşağıdakilerden hangisidir?

Bu soruya oturum öncesinde %49 kişi 'Korunmalı cinsel ilişki' derken, oturum sonrasında bu oran %77 olarak arttı.

Soru 8: B=B Nedir? Ne anlama gelir?

%56'sı 'Belirlenemeyen=Bulaştırmayan demektir' derken bu oran sonrasında %85 olarak arttı.

Soru 9: Cinsel yolla HIV bulaşından korunmak için en etkili yol hangisidir?

Bu şıkta %35'i 'Kondomun doğru kullanımıyla' derken oturum sonrasında %65'e yükseldi.

Soru 10: HIV ile ilgili hangisi yanlıştır?

Bu soruya %45'i 'HIV Pozitif bireylerin umumi tuvaletler, halk otobüsleri, çatal/bıçak kullanılan kafeler gibi ortak kullanımdaki alanlara girmesi yasaktır.' cevabı oturum sonrasında %47 oldu.

		Oturum Öncesi	Oturum Sonrası
Soru 1	HIV'in bulaş sonrası klinik seyri ile ilgili hangisi doğrudur?		
	Tanı alınca hemen zayıflamaya ve kasları erimeye başlar	%9 (10 kişi)	%3 (2 kişi)
	Tanı alır almaz birkaç ay içinde ölürlür	%8 (8 kişi)	%5 (4 kişi)
	İlaç kullandıkları müddetçe herkes gibi sağlıklı yaşarlar	%50 (52 kişi)	%85 (63 kişi)
	İlaç kullansalar da kısa sürede ölürlür	%9 (10 kişi)	%3 (2 kişi)
	İlaçlar çok ağır olduğu için çok zor bir yaşamları vardır	%24 (25 kişi)	%4 (3 kişi)
Soru 2	HIV pozitif bir arkadaşınız var, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?		
	HIV pozitifler ile bir arada durmam	%10 (11 kişi)	%1 (1 kişi)
	HIV pozitif biri ile rahatlıkla arkadaş olabilirim	%53 (58 kişi)	%91 (67 kişi)
	HIV pozitif birinden hemen HIV bulaşabilir	%19 (21 kişi)	%6 (4 kişi)
	HIV pozitifler tehlikeli kişilerdir	%11 (12 kişi)	%1 (1 kişi)
	HIV pozitifler günahkâr kişiler oldukları için arkadaş olmam	%7 (8 kişi)	%1 (1 kişi)
Soru 3	Uzun zamandır ilaçlarını kullanan HIV ile yaşayan bireyler için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?		
	HIV pozitifler ilaç kullansalar dahi çok bulaştıracıdır	%20 (21 kişi)	%5 (4 kişi)
	HIV, her yolla (tükürük, kondom, havuz...vs) ile bulaşabilir	%23 (24 kişi)	%16 (12 kişi)
	HIV, kondom kullanılsa dahi bulaşır	%12 (13 kişi)	%4 (3 kişi)
	İlaç kullanan HIV pozitiflerin cinsel yolla bulaştıracılığı yoktur	%29 (30 kişi)	%72 (53 kişi)
	HIV pozitifler asla cinsellik yaşamamalıdır	% 16 (17 kişi)	%3 (2 kişi)
Soru 4	Aşağıdakilerden hangisi HIV ve AIDS hakkında doğrudur?		
	HIV ve AIDS birbirinden çok farklıdır	%40 (42 kişi)	%54 (40 kişi)
	Biriyle tokalaştıktan sonra 1 dakika içinde eller yıkanmazsa bulaş olabilir	%10 (11 kişi)	%7 (5 kişi)
	HIV ve AIDS birbirine çok benzer	%16 (26 kişi)	%30 (22 kişi)
	HIV, ilaç kullanılsa dahi çok öldürücü bir enfeksiyondur	%16 (17 kişi)	%4 (3 kişi)
	AIDS evresine gelen kişi kesin ölür	% 9 (9 kişi)	%5 (4 kişi)
Soru 5	Hangisi cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların yayılmasını önlemek için en etkili bir yöntemdir?		
	Korunmalı cinsel ilişki	%25 (26 kişi)	%56 (41 kişi)
	Düzenli olarak el yıkamak	%25 (26 kişi)	%1 (1 kişi)
	Aynı tabak ve bardağı kullanmamak	%13 (14 kişi)	%11 (8 kişi)
	Sosyal mesafeyi korumak	%32 (34 kişi)	%29 (21 kişi)
	Ortak kullanım alanlarını temizlemek	%5 (5 kişi)	%3 (2 kişi)
Soru 6	Cinsel yolla bulaşan bir enfeksiyonun belirtilerini fark eden bir kişi, ne yapmalıdır?		
	Hiçbir şey yapmamalıdır	%7 (7 kişi)	%0 (0 kişi)
	Hastalık hakkında bilgi vermeden tedaviye başlamalıdır	%2 (2 kişi)	%4 (3 kişi)
	Partneriyle birlikte başka bir cinsel ilişkiye girmelidir	%10 (10 kişi)	%22 (16 kişi)

	Partnerine hastalık hakkında bilgi vermelidir ve test yaptırmalarını önermelidir	%71 (75 kişi)	%74 (55 kişi)
	Hastalığın varlığını inkar etmelidir	%10 (11 kişi)	%0 (0 kişi)
Soru 7	CYBE'lerin yayılmasını önlemek için alınabilecek en iyi önlem aşağıdakilerden hangisidir?		
	Koruyucu ilaç kullanmak	%21 (22 kişi)	%19 (14 kişi)
	Elleri yeterince yıkamamak	%11 (12 kişi)	%0 (0 kişi)
	Birden fazla kişiyle aynı ortamı paylaşmak	%11 (11 kişi)	%3 (2 kişi)
	Güneş ışığına maruz kalmak	% 8(8 kişi)	%1 (1 kişi)
	Korunmalı cinsel ilişki	%49 (51 kişi)	%77 (57 kişi)
Soru 8	B=B Nedir? Ne anlama gelir?		
	Bir Bursalı ile Bitlisli eşittir	%9 (9 kişi)	%0 (0 kişi)
	Bitcoin = Bist 100 borsası aynı şeydir	%12 (13 kişi)	%0 (0 kişi)
	Birimiz hepimiz için hepimiz birimiz için demektir	%13 (14 kişi)	%1 (1 kişi)
	BB kremin kısaltmasıdır	%10 (10 kişi)	%14 (10 kişi)
	Belirlenemeyen=Bulaştırmayan demektir	%56 (59 kişi)	%85 (62 kişi)
Soru 9	Cinsel yolla HIV bulaşından korunmak için en etkili yol hangisidir?		
	Eşcinsel ilişki yerine heteroseksüel ilişkide bulunmak	%10 (11 kişi)	%0 (0 kişi)
	İlişki öncesi ve sonrası cinsel organları sabunlamak	%7 (7 kişi)	%1 (1 kişi)
	HIV aşısı yaptırmak	%39 (41 kişi)	%33 (24 kişi)
	Cinsel organlardaki kıl ve tüyleri lazerle aldırarak	%9 (9 kişi)	%1 (1 kişi)
	Kondomun doğru kullanımıyla	%35 (37kişi)	%65 (48 kişi)
Soru 10	HIV ile ilgili hangisi yanlıştır?		
	Dünyada yaklaşık 40 milyon HIV pozitif birey yaşamaktadır	%14 (15 kişi)	%0 (0 kişi)
	İzmir, İstanbul'dan sonra HIV'in en fazla görüldüğü ildir.	%15 (16 kişi)	%8 (6 kişi)
	HIV Pozitif bireylerin umumi tuvaletler, halk otobüsleri, çatal/bıçak kullanılan kafeler gibi ortak kullanımdaki alanlara girmesi yasaktır.	%45 (47 kişi)	%47 (35 kişi)
	HIV'in en yaygın görülen bulaş şekli korunmasız cinsel ilişkidir.	%13 (13 kişi)	%39 (29 kişi)
	Tedavi altındaki HIV pozitif baba ve tedavi altındaki hiv pozitif anneden dünyaya gelen bebek HIV negatif olarak dünyaya gelir.	%13 (14 kişi)	%6 (4 kişi)

Not: Çalışma sonuçları Aralık 2024 tarihinde Antalya'da düzenlenecek olan Ulusal HIV/AIDS Kongresi 2024'te sözlü veya poster sunumu yapılması için başvurulacak.

3) Anonim Hızlı HIV Testi Uygulaması

Panellerde HIV testi yaptıranın önemi ve doğru süreleri vurgulanarak teste gidilmesi için çağrılar yapıldı.

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ABD'nde 20 dakikada sonuç veren, antikor ve antijene bakılan hızlı HIV testi yapılacağı bilgisi paylaşılarak, test olmak isteyen kişiler davet edildi.

Testler proje ekibinde yer alan hekimler tarafından öncesi ve sonrası danışmanlık verilerek yapılmaya başlandı.

HIV testi uygulaması, İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yıl sonuna kadar devam edecek.

HEDEF GRUPLAR VE NİHAİ YARARLANICILAR

Projenin ana hedef grubu; HIV popülasyonunun en yoğun görüldüğü 18-25 yaş aralığındaki üniversitede öğrenim görmekte olan öğrenciler. Panellere katılan öğrencilerin öncelikle akranlarına, yakın çevrelerinde, sonrasında ise toplum geneline edindikleri bilgi ve deneyimleri aktararak yaygın etki oluşturmaları planlandı.

Öte yandan iletişime geçilecek olan üniversitelerin LGBTİ+ oluşumları hem okul içerisinde hem de sosyal çevrelerinde ilişkilendikleri kişileri, komünite içerisinde de bilgilendirmelerine vesile olacaktır. Böylece HIV ve diğer CYBE'ler hakkında doğru bilgi yaygınlaşacak, test yaptıran oranlarında artış gözlemlenecek, kısa ve orta vadede Küresel Hedeflerin ilk basamağına hizmet edilecek.

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Hazırlanacak ön/son testlerin uygulanmasıyla eğitimin katılımcılara kazandırdığı bilgi ve davranış değişikliğinin değerlendirilmesi sağlanacak. Bu verilerden bir bilimsel makale hazırlanarak literatüre kazandırılması planlandı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Panellere hem katılımcı olması hem de akranlarını davet etmeleri için ÜniQueer gibi öğrenci kulüpleri ile iletişime geçildi. Böylece panel katılımcısı kişilerin farkındalıklarının artırılmasının yanı sıra akran etkileşimi sağlandı. Akran etkileşimi ile geleceğin yetişkinlerine rol model olunması da geliştirildi. Geliştirilen bu davranış değişikliğiyle orta ve uzun vadede; HIV ile yaşayan kişilerin temel hak ve özgürlüklerinden yararlanırken damgalanma, ayrımcılık ve hak ihlalleri ile karşılaşma olasılığı azaltılması hedeflendi.

ÇIKTILAR

- Proje kapsamında; İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, İzmir Yaşar Üniversitesi ve İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde birer panel düzenlendi.
- İlk seminer 03 Nisan 2024 tarihinde İzmir İleri Teknoloji Enstitüsü'nde düzenlendi. Panele 50'nin üzerinde öğrenci katıldı.
- 22 Nisan 2024 Pazartesi günü 40'ın üzerinde öğrencinin katılımı ile İzmir Yaşar Üniversitesi'nde ikinci panel düzenlendi.
- 23 Mayıs 2024 Perşembe günü İzmir Ekonomi Üniversitesinde düzenlenen panele ise 40 katılımcı oldu.
- **Düzenlenen panellerde 130'dan fazla kişi dinleyici oldu.**
- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü panelinin ardından Pozitif-iz Derneği tarafından yayımlanan bülten basında yer aldı. Ana akım medyada yer alan birkaç haberin linki ve kupürleri;

<https://www.evrensel.net/haber/514948/hiv-ve-diger-cybelera-ozellikle-15-25-yas-arasi-genc-grupta-daha-sik-rastlaniyor?a=08353>

<https://twitter.com/evrenselgzt/status/1775523281317335316?s=20>

<https://www.dha.com.tr/yerel-haberler/izmir/cinsel-yola-bulasan-hastaliklar-15-25-yas-aras-2416701>

<https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/izmir/cinsel-yola-bulasan-hastaliklar-15-25-yas-aras-7108190>

<https://www.cnnturk.com/yasam/galeri/cinsel-yola-bulasan-hastaliklara-dikkat-15-25-yas-arasi-genc-grupta-daha-sik-saptaniliyor-2103654>

<https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/izmir/cinsel-yola-bulasan-hastaliklar-15-25-yas-aras-42441523>

'Cinsel yola bulaşan hastalıklar 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanıyor'

'Cinsel yola bulaşan hastalıklar 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanıyor'

04.04.2024 - 12:21 | Son Güncellenme: 04.04.2024 - 12:21 | DHA

Yağmur ÖNGÜN/İZMİR, (DHA)-Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE)'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların (CYBE) ele alındığı panelde, 'HIV Farkındalığını Arttırma Projesi' kapsamında 18-25 yaş arası gençlere düzenli HIV testi yaptırmaya cesareti ve alışkanlığı kazandırmak hedeflendiği bildirildi.

Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İYTE'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların ele alındığı panelde, 18-25 yaş arası gençlerle bir araya geldi. 'HIV Farkındalığını Arttırma Projesi' kapsamındaki panelde, gençlere düzenli HIV testi yaptırmaya cesareti ve alışkanlığı kazandırmaya hedeflendiği belirtildi. Panelde konuşan İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. İlker Ödemiş, HIV ve diğer CYBE'lerin özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptandığını söyledi. Doç. Dr. Ödemiş; toplumun yüzde 77'sinin bilgisinin yetersiz olduğunu ve getirmesinin yanı sıra HIV testi yaptırmının çok basit olduğunu ve yüzde 99 doğru sonuç verdiğini belirtti.

'HIV VE CYBE'LERİN TANISI VE TEDAVİSİ ZOR'

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. Sabri Atalay ise HIV ve CYBE'lerin sıklığında küresel olarak yaşandığını söyledi. Atalay bunların genellikle belirti vermeden seyrettiğini, bu nedenle tanısı, tedavisi ve kontrol altına alınmasının zor olduğunu vurguladı.

CYBE'ların ciddi sağlık sorunlarına yol açabildiğine değinen Uzm. Dr. İlker Akbulut da ancak doğru önlemler alındığında risklerin önemli ölçüde azaltılabildiğine işaret etti.

HIV ile yaşayanların maruz bırakıldıkları hak ihlallerine değinen Pozitif-iz Derneği başkanı aktivist Çiğdem Şimşek ise şunları söyledi:

"Ülkemizde bu enfeksiyonların bulaşı, tanısı ve tedavisi konusundaki eğitim eksikliği HIV pozitif bireylerin sosyal hayatta dışlanmalarına ve damgalanmalarına neden oluyor." (DHA)

FOTOĞRAFI

"HIV ve diğer CYBE'lere özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık rastlanıyor"

"HIV Farkındalığını Arttırma Projesi" kapsamında İzmir'de düzenlenen panelde gençlerle buluşan hekimleri, HIV ve CYBE'lerin özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptandığını belirtti.

Fotoğraf: Pozitif-iz Derneği

PAYLAŞ

Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, 2 Nisan 2024 günü İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünde (İYTE) düzenlenen panelde gençlerle bir araya geldi.

"HIV Farkındalığını Arttırma Projesi" kapsamında İzmir'de düzenlenen panelde HIV ve Diğer Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar (CYBE) masaya yatırıldı.

Projenin amacı; 18-25 yaş arası öğrencilere, HIV ve CYBE'lerin (cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar) bulaş yollarını anlatarak, farkındalık düzeyini arttırmak. Enfeksiyonlardan korunma yöntemleri, hangi sürelerde ve nerelerde test yaptırabilecekleri konusunda da bilgilendirmeyi hedefliyor. Projeyle gençlere düzenli HIV testi yaptırmaya cesareti ve alışkanlığı kazandırmak da isteniyor. Bir diğer önemli hedefi ise, HIV ile yaşayanların damgalayıcı davranışlara maruz kalmadan sahip oldukları hakları daha etkin bir şekilde kullanabilmeleri.

"CİNSEL YOLLA BULAŞAN ENFEKSİYONLAR GENÇLERDE DAHA SIK GÖRÜLÜYOR"

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü hekimleri Doç. Dr. Sabri Atalay, Doç. Dr. İlker Ödemiş ve Uzm. Dr. İlker Akbulut ve Pozitif-iz Derneği başkanı Çiğdem Şimşek yaptıkları konuşmalarda HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların önemine değindi.

Oturum başkanlığını yapan Doç. Dr. Sabri Atalay konuşmasına; HIV ve CYBE'lerin sıklığında küresel olarak yaşandığını söyledi. Atalay, bunların genellikle belirti vermeden seyrettiğini, bu nedenle tanısı, tedavisi ve kontrol altına alınmasının zor olduğunu vurguladı.

HIV ve diğer CYBE'lerin özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptandığını söyleyen Ödemiş; toplumun eline sağlık yüzde 77'sinin bilgisinin yetersiz olduğunu bahsederken, HIV'in nasıl bulaştığını, korunma yöntemlerini ve kondom kullanımını anlattı. HIV testi yaptırmının çok basit olduğunu ve yüzde 99 doğru sonuç verdiğini belirtti.

Ödemiş sözlerine şöyle devam etti; "Gençlerde eğitim eksikliği ve korunma yöntemleri konusunda bilgi düzeyinin düşük olması, HIV ve CYBE'lerin sık görülmesinin ana sebeplerinden. Tanı konulmasında güçlük yaşanmasının en önemli nedenlerinden biri de eğitim eksikliği. Gelişmiş ülkelerde cinsel sağlık ve üreme sağlığı eğitimi bu enfeksiyonlardan korunma açısından etkili olurken, ülkemizde bu eğitimin müfredatta bulunmaması, genç nüfusta tüm CYBE'ler konusunda eğitim eksikliğine ve bulaşın yaygın olmasına neden oluyor."

"SAĞLIK CİNSEL YAŞAM BİLİNÇLİ KARARLARLA MÜMKÜN"

CYBE'ların ciddi sağlık sorunlarına yol açabildiğine değinen Akbulut, ancak doğru önlemler alındığında risklerin önemli ölçüde azaltılabildiğine işaret etti. Düzenli test yaptırmının önemine değinen Akbulut, "Kendinizi ve partnerinizi korumak için düzenli olarak test yaptırın, doğru bilgiye sahip olun ve korunma yöntemlerini uygulayın. Sağlıklı cinsel yaşam, bilinçli kararlarla mümkün. Unutmayın, cinsel sağlık konusunda utanılacak hiçbir şey yok ve yardım almak veya bilgi edinmek için her zaman sağlık uzmanlarına başvurabilirsiniz."

Konuşmasında HIV ile yaşayanların maruz bırakıldıkları hak ihlallerine değinen Çiğdem Şimşek ise şöyle devam etti. "Ülkemizde bu enfeksiyonların bulaşı, tanısı ve tedavisi konusundaki eğitim eksikliği HIV pozitif bireylerin sosyal hayatta dışlanmalarına ve damgalanmalarına sebep olabiliyor. HIV'in bulaşmama yolları, özellikle de **Belirlenemeyen=Bulaşmayan (B=B)** konusunda bilgi sahibi olmayanlar; HIV ile yaşayanlarla aynı yerde yemek yememeye, hiçbir şekilde temas etmemeye hatta aralarına ciddi mesafe koymaya çalışabiliyorlar. Bu ve benzeri davranışlar HIV pozitif bireylerin psikolojik olarak yıpranmasına, sosyal yönden damgalanmalarına ve ayrımcılığa uğramalarına neden olabiliyor."

Şimşek, ayrıca damgalamanın dilde başladığını ifade ederek doğru **HIV terminolojisini de paylaştı. (HABER MERKEZİ)**

'Cinsel yola bulaşan hastalıklar 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanıyor'

04.04.2024 - 12:21 | Son Güncellenme: 04.04.2024 - 12:32

DHA

'Cinsel yola bulaşan hastalıklar 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanıyor'

Yağmur ÖNGÜN/ İZMİR, (DHA)-Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE)'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların (CYBE) ele alındığı panelde, 'HIV Farkındalığını Arttırma Projesi' kapsamında 18-25 yaş arası gençlere düzenli HIV testi yaptıрма cesareti ve alışkanlığı kazandırmak hedeflendiği bildirildi.

Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İYTE'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların ele alındığı panelde, 18-25 yaş arası gençlerle bir araya geldi. 'HIV Farkındalığını Arttırma Projesi' kapsamındaki panellerde, gençlere düzenli HIV testi yaptıрма cesareti ve alışkanlığı kazandırmanın hedeflendiği belirtildi. Panelde konuşan İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. İlker Ödemiş, HIV ve diğer CYBE'lerin özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptandığını söyledi. Doç. Dr. Ödemiş; toplumun yüzde 77'sinin bilgisinin yetersiz olduğunu dile getirmesinin yanı sıra HIV testi yaptırmının çok basit olduğunu ve yüzde 99 doğru sonuç verdiğini belirtti.

'HIV VE CYBE'LERİN TANISI VE TEDAVİSİ ZOR'

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. Sabri Atalay ise HIV ve CYBE'lerin sıklığında küresel olarak yaşandığını söyledi. Atalay bunların genellikle belirti vermeden seyrettiğini, bu nedenle tanısı, tedavisi ve kontrol altına alınmasının zor olabildiğini vurguladı.

CYBE'ların ciddi sağlık sorunlarına yol açabildiğine değinen Uzm. Dr. İlkay Akbulut da ancak doğru önlemler alındığında risklerin önemli ölçüde azaltılabildiğine işaret etti.

HIV ile yaşayanların maruz bırakıldıkları hak ihlallerine değinen Pozitif-iz Derneği başkanı aktivist Çiğdem Şimşek ise şunları söyledi:

"Ülkemizde bu enfeksiyonların bulaşı, tanı ve tedavisi konusundaki eğitim eksikliği HIV pozitif bireylerin sosyal hayatta dışlanmalarına ve damalanmalarına neden oluyor."(DHA)

'Cinsel yola bulaşan hastalıklar 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanıyor'

Güncelleme Tarihi: Nisan 04, 2024 12:32

Yağmur ÖNGÜN/ İZMİR, (DHA)-Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE)'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların (CYBE) ele alındığı panelde, 'HIV Farkındalığını Arttırma Projesi' kapsamında 18-25 yaş arası gençlere düzenli HIV testi yaptırma cesareti ve alışkanlığı kazandırmak hedeflendiği bildirildi.

Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İYTE'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların ele alındığı panelde, 18-25 yaş arası gençlerle bir araya geldi. 'HIV Farkındalığını Arttırma Projesi' kapsamındaki panellerde, gençlere düzenli HIV testi yaptırma cesareti ve alışkanlığı kazandırmanın hedeflendiği belirtildi. Panelde konuşan İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. İlker Ödemiş, HIV ve diğer CYBE'lerin özellikle 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptandığını söyledi. Doç. Dr. Ödemiş; toplumun yüzde 77'sinin bilgisinin yetersiz olduğunu dile getirmesinin yanı sıra HIV testi yaptırmanın çok basit olduğunu ve yüzde 99 doğru sonuç verdiğini belirtti.

'HIV VE CYBE'LERİN TANISI VE TEDAVİSİ ZOR'

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. Sabri Atalay ise HIV ve CYBE'lerin sıklığında küresel olarak yaşandığını söyledi. Atalay bunların genellikle belirti vermeden seyrettiğini, bu nedenle tanısı, tedavisi ve kontrol altına alınmasının zor olabildiğini vurguladı.

CYBE'lerin ciddi sağlık sorunlarına yol açabildiğine değinen Uzm. Dr. İlker Akbulut da ancak doğru önlemler alındığında risklerin önemli ölçüde azaltılabildiğine işaret etti.

HIV ile yaşayanların maruz bırakıldıkları hak ihlallerine değinen Pozitif-iz Derneği başkanı aktivist Çiğdem Şimşek ise şunları söyledi:

"Ülkemizde bu enfeksiyonların bulaşı, tanı ve tedavisi konusundaki eğitim eksikliği HIV pozitif bireylerin sosyal hayatta dışlanmalarına ve damgalanmalarına neden oluyor." (DHA)

[Anasayfa](#) > [Yaşam Haberleri](#)

Cinsel yolla bulaşan hastalıklara dikkat: 15-25 yaş arası genç grupta daha sık saptanıyor

KAYNAK DHA

04.04.2024 - 12:43

GÜNCELLENME TARİHİ 04.04.2024 - 12:44

A+

A-

Google News

Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE)'de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların (CYBE) ele alındığı panelde, 'HIV Farkındalığını Artırma Projesi' kapsamında 18-25 yaş arası gençlere düzenli HIV testi yaptırmaya cesareti ve alışkanlığı kazandırmak hedeflendiği bildirildi.

Pozitif-iz Derneği ve İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği hekimleri, İYTE’de düzenlenen panelde gençler ile bir araya geldi. HIV ve diğer cinsel yolla bulaşan enfeksiyonların ele alındığı panelde, 18-25 yaş arası gençlerle bir araya geldi. ‘HIV Farkındalığını Arttırma Projesi’ kapsamındaki paneller, gençlere düzenli HIV testi yaptırma cesareti ve alışkanlığı kazandırmanın hedeflendiği belirtildi.

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Bölümü'nde görevli Doç. Dr. Sabri Atalay ise HIV ve CYBE'lerin sıklığında küresel olarak yaşandığını söyledi. Atalay bunların genellikle belirti vermeden seyrettiğini, bu nedenle tanısı, tedavisi ve kontrol altına alınmasının zor olabildiğini vurguladı. CYBE'ların ciddi sağlık sorunlarına yol açabildiğine değinen Uzm. Dr. İlky Akbulut da ancak doğru önlemler alındığında risklerin önemli ölçüde azaltılabildiğine işaret etti.

HIV ile yaşayanların maruz bırakıldıkları hak ihallerine değinen Pozitif-iz Derneği başkanı aktivist Çiğdem Şimşek ise şunları söyledi: "Ülkemizde bu enfeksiyonların bulaşı, tanı ve tedavisi konusundaki eğitim eksikliği HIV pozitif bireylerin sosyal hayatta dışlanmalarına ve damgalanmalarına neden oluyor."

- Paneller sonrasında katılımcıların HIV ve CYBE'ler hakkında korunma ve önleme yöntemleri başta olmak üzere, güncel ve doğru bilgiler ile bilgileri tazelandı ve farkındalıkları artırıldı.
- Katılımcılarda, HIV ile yaşayanlara yönelik var olabilecek damgalayıcı davranışlar azaltılarak, olumlu davranış modellerinin oluşturulmasına ve bu değişimlerin yakın çevreden başlayarak toplumda yayılmasına katkı sağlandı.

DEĞERLENDİRMELER

Proje kapsamında pilot okullar olarak seçilen İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu ve İzmir Yaşar Üniversitesi'nde birer panel yapılması planlanmıştı. İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu'nun talebimize eğitim takvimlerinin uymaması nedeniyle olumsuz dönmesi üzerine, bu üniversite yerine İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde sunum yapıldı.

Düzenlenen üç ayrı panel ile en az 300 üniversite öğrencisinin katılması planlanmıştı. **Panellere 130 kişinin üzerinde katılımcı oldu.** Ülkemizde hala tabu olan cinsellik ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar konuşulmaktan kaçınılan, yok sayılan konuların başında geliyor. Mühendislik, İşletme, Fen Edebiyat, Güzel Sanatlar ve Tasarım, Hukuk gibi Fakültelerin ağırlıkta olduğu proje üniversitelerinde aynı tarihte sınavların olması veya başka sosyal etkinliklerle (bahar şenliği, şarap tadımı, film gösterimi ....vb) benzer saatte denk gelinmesi sebebiyle katılım beklenenin altında gerçekleşti.

Gilead'ın desteği ile geçmiş yıllarda yürütülen 'Sağlık Öğrencilerinde HIV Farkındalığı Geliştirme Projesi' ve 'Sağlık Hizmeti Sağlayıcısı Öğrencilerinde Ayrımcılığın Önlenmesine Yönelik Farkındalık Geliştirme Projesi' kapsamında; içerisinde sağlık işleri ile ilgili (tıp fakültesi, hemşirelik, diş hekimliği...vb) bölümlerin bulunduğu fakültelerdeki öğrencilerin HIV ve diğer CYBE'ler konusuna daha ilgili oldukları, düzenlenen panellere daha çok ilgi göstererek katılım sağladıkları gözlemlendi.

Proje kapsamında 150 katılımcının hızlı HIV testi yaptırmaları planlandı. Testler Mayıs 2024 itibari ile uygulanmaya başlandı. Uygulamanın başlaması ile 20 kişiye test yapıldı. Elde bulunan testler yıl sonuna kadar uygulanmaya devam edilecek. İzmir'de uzun yıllardır faaliyette bulunan Konak Belediyesi Gönüllü Danışmanlık ve Test Merkezi 20 Mayıs 2024 tarihi itibari ile geçici olarak hizmet dışı kaldı. Bu nedenle testlerin uygulanmaya devam etmesi İzmir için ayrıca önem kazandı.

Projenin amaçlanan hedeflerine ulaşıp ulaşılamadığının anlaşılması amacıyla yürütülen ön test ve son test uygulamasına en az 200 öğrencinin katılması planlanmıştı. Anket çalışmasına toplam 104 kişi katıldı. Elde edilen verilerin sonuçları 'Anket Çalışması' bölümünde de yer aldığı üzere değerlendirildi.

Verilerin ayrıca 5-8 Aralık 2024 tarihlerinde Antalya'da düzenlenecek olan Ulusal HIV/AIDS Kongresi 2024'te sözlü veya poster sunumu yapılması planlandı. Yine elde edilen veriler ile bilimsel makale yayınlanması da planlandı.

TEŞEKKÜR

Panellere katılan tüm katılımcılar başta olmak üzere...

İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi Rektör Yardımcısı Gamze Tanoğlu, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanı Aylin Hancıoğlu ve Hemşire Fatma Taş'a,

İzmir Yaşar Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (HeForShe) topluluğu başkanı Tahsin Berk Öztekin'e,

İzmir Ekonomi Üniversitesi Sağlık kültür Spor Şube Müdürü Özgür İnandım ve personeli Burcu Boyraz'a

Proje eğitmenleri olan; Doç. Dr. Sabri Atalay, Doç. Dr. İlker Ödemiş, Uzm. Dr. İlkay Akbulut ve Aktivist Çiğdem Şimşek'e,

İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi danışman hekimi Murat Kılıçoğlu ve hemşireleri Ceren Özkahya Işık ile Özgür Kılıç'a,

Projeyi hayata geçirmemize destek sağlayan Gilead Sciences Türkiye'ye

çok teşekkür ederiz.